

Congrés Ordinari

29.11.2025

PONÈNCIA 3

Jordi Serracanta

UN PLA NACIONAL PER A LA INNOVACIÓ I DIVERSIFICACIÓ

Bon dia a totes i a tots,

Avui no venim a parlar només d'un pla.

Avui venim a parlar d'una decisió de país.

D'un punt d'inflexió, que determinarà com serà Andorra d'aquí a vint anys.

Ho dic com a conseller d'Esports, Turisme i Dinamització del Comú d'Ordino, però també com a persona responsable de nous mitjans de pagaments en una entitat bancària i, com no, ho dic com a ciutadà que estima aquest país i que sap, com tots vosaltres, que Andorra sempre ha avançat quan ha tingut visió i coratge.

Parlarem del Pla Nacional per a la Innovació i la Diversificació.

I, sobretot, del per què ara és el moment, i per què ara és imprescindible que Andorra actuï amb decisió, amb visió i amb ambició.

Si mirem què ha passat al món en les darreres dècades, veiem un canvi profund, gairebé tectònic.

Primer, el 2000 Europa es va fixar un objectiu ambiciós: ser l'economia més innovadora i competitiva del món l'any 2020. Tots sabem que no s'ha assolit. El lideratge tecnològic s'ha desplaçat cap a l'Àsia, especialment cap a la Xina.

Segon, a partir del 2017 comença la fractura tecnològica global.

La guerra comercial i tecnològica entre els Estats Units i la Xina posa fi al paradigma de la globalització tal com l'havíem conegut. Europa queda al mig —ens quedem al mig— i, per primer cop, parla d'"autonomia estratègica".

Tercer, la pandèmia del 2020 ens va ensenyar una lliçó molt dura: som dependents. Dependents de tecnologies que no produïm, de materials que no controlem i de cadenes de subministrament que es poden trencar d'un dia per l'altre.

Quart, el 2022 la guerra d'Ucraïna i la crisi energètica ens recorden que la seguretat —energètica, tecnològica i geopolítica— és el nou camp de joc mundial.

Cinquè, el món està entrant en una cursa: economies que durant dècades invertien el 2% del seu PIB en R+D ara hi destinen molt més. La tecnologia ja no és només prosperitat; és benestar, és sobirania i és seguretat.

En aquest context, la pregunta no és "hem d'actuar?", sinó "què passa si no ho fem?".

I la resposta és clara: no fer res ja és una decisió estratègica, i malauradament una decisió que ens faria perdre oportunitats i capacitat de resposta.

Andorra arriba a aquesta cruïlla amb bones cartes a la mà.

Som un país petit, segur, àgil, amb un ecosistema innovador que ja existeix: empreses tecnològiques, centres de recerca, una universitat en creixement, una administració cada dia més digital i un entorn que atrau de manera natural.

La nostra escala és un avantatge: els països petits, quan actuen, són els que avancen més ràpid.

Però també tenim riscos:

- Un model econòmic massa concentrat,
- La temptació de confiar-nos pel bon moment que vivim,
- La velocitat amb què canvia el món, més ràpida que la nostra capacitat de resposta si no fem res.

Com deia Mario Draghi, Europa ha perdut la urgència.
Nosaltres no ens ho podem permetre.

Aquest pla no comença de zero.
Beu de l'Estratègia d'Innovació del 2021-2022 i integra l'experiència de més de 40 actors públics i privats del país.

Té un únic objectiu: diversificar l'economia, convertint Andorra en un ecosistema d'innovació tecnològica i social.

I ho fa a través de tres idees bàsiques:

PRIMERA: CREAR I ATRAURE TALENT I CONEIXEMENT

No hi ha innovació sense ciència.

Cal reforçar els nostres investigadors, retenir talent jove, atreure perfils internacionals i crear espais on la recerca i el desenvolupament siguin reals, no teòrics.

SEGONA: ACTIVAR EL TEIXIT PRODUCTIU

El coneixement ha de tenir un camí clar cap a l'empresa i cap al mercat.

Això inclou: incentius fiscals, facilitats per obrir i fer créixer empreses emergents, polítiques que atreuen empreses d'alt valor afegit i un sistema publicoprivat de finançament de R+D.

TERCERA: PRIORITZAR TRES ÀMBITS D'HIPERESPECIALITZACIÓ

La innovació necessita focus, i Andorra ja té actius en aquests tres camps:

1. Tecnologia per a la vida i la salut

Biomedicina, salut digital, benestar i teràpies. Tenim empreses que ja són referents.

2. Esport i natura com a laboratoris d'innovació

Materials avançats, tecnologies aplicades a l'esport, solucions per a entorns naturals.

3. Construcció sostenible

Nous materials, domòtica avançada, eficiència energètica, models industrialitzats.

Tres àmbits que són part de la identitat del país i que poden constituir pols d'exportació i ocupació qualificada.

Tot això no seria creïble sense compromís pressupostari.

El Govern ha fet un pas històric:

- de l'1% del pressupost el 2025,
- a l'1,75% el 2026,
- amb l'objectiu d'arribar al 7-8% el 2036.

Això significa multiplicar per vuit els recursos destinats a innovació en una dècada.

I és factible?

Si Andorra vol situar-se al nivell d'Espanya en 2 anys, de Catalunya en 4-5 i dels països líders en 10, aquesta és la via.

Un punt clau: aquest no és un pla del Govern, és un pla de país.

La governança està concebuda com una arquitectura compartida:

- el Ministeri i l'Oficina d'Innovació com a motor;
- el Consell Andorrà d'Innovació com a espai estratègic publicoprivat;
- Andorra Recerca i Innovació, Andorra Business, UdA, empreses, comuns i entitats sectorials com a executors.

Només avançarem si hi som tots.
Només innovarem si cooperem.

Permeteu-me destacar un element que transformarà les regles del joc.

L'Acord d'Associació no és només una qüestió política.
És una porta econòmica i científica.

Amb l'acord:

- les empreses podran operar a Europa en igualtat de condicions,
- el talent científic podrà moure's amb facilitat, i, per primer cop, Andorra tindrà accés directe
- i complet al finançament europeu.

Això canvia el mapa d'oportunitats.

Andorra deixa de jugar en un mercat petit.
Passa a jugar en el mercat més gran i avançat del món.

I acabo.

El futur que tenim al davant no és un futur estable.

És un futur de disruptcions, de canvis tecnològics accelerats, de competència entre territoris i de transformació total dels models econòmics.

Els països que liderin crearan prosperitat.
Els que vagin a remolc, la perdran.

Andorra no pot quedar-se al mig.
I, el que seria pitjor, no pot quedar-se quieta.

Tenim les fortaleeses, tenim les idees, tenim l'estratègia i tenim un cosa molt important: el talent.

Ara ens cal una cosa més: compromís.

Compromís col·lectiu de tots: administració, empreses, agents socials, universitats i ciutadania.

Andorra ha arribat fins aquí perquè sempre ha sabut anticipar-se.

Aquest Pla és una nova anticipació.

Una aposta per la sobirania econòmica, pel benestar, per la qualitat de vida i pel futur de les pròximes generacions.

El moment és ara.

Fem que passi.

Moltes gràcies.

PROPOSTES DE RESOLUCIÓ

S'encomana al Govern que:

- Faci tots els esforços necessaris per desplegar el Pla Nacional per a la Innovació i la Diversificació en la seva totalitat i en els terminis més breus possibles, i dissenyi una estratègia de seguiment que permeti adaptar-lo als constants canvis tecnològics i moviments internacionals vinculats a la innovació.
- Garanteixi que, d'aquí a 10 anys, el 7-8% del pressupost de l'Estat es destinarà a innovació, situant Andorra entre els països líders en aquest àmbit.
- Estudii un model que incrementi els incentius fiscals per a les empreses emergents, els investigadors i els emprenedors que aportin projectes de valor afegit al país i s'alineïn amb el model de diversificació econòmica.
- Impulsi la transformació de l'antiga fàbrica de tabacs CATSA en el Centre Andorrà de Tecnologia i Solucions Avançades, amb una inversió que en permeti la remodelació i des d'un projecte conjunt en què, a més del Govern, hi participin tots els actors vinculats com Andorra Recerca i Innovació, Andorra Business, l'UdA, els comuns i entitats sectorials, entre d'altres.